

Texty: Ž 150; Jan 20,19-29, Zj 1,4-8

19 04. 2020 LTM

Vstup, „Ne nás, Hospodine, ne nás, ale svoje jméno oslav pro své milosrdenství i pro svou věrnost!... Hospodin žehná těm, kdo se ho bojí, jak malým, tak velkým.“ Ž 115,1.13

píseň - Blues nevěřícího Tomáše - <http://a2.tv-mis.cz/tv-mis/v340/kdekd/10-blues-nevericiho-tomase-192kb.mp3>

biblické čtení: Ž 150; Zj 1,4-8

Modlitba: Bože, děkujeme ti, že se o těchto Velikonocích naše víra znovu rozhořela. Prosíme tě: opatruj v nás tento dar věčného života a dej, ať všichni stále hlouběji chápeme, že jsme nebyli pokřtěni vodou, ale Duchem svatým, a že krev, kterou jsme byli vykoupeni, je krev tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána a bratra, který s tebou a Duchem svatým žije a život tvoří na věky věků. Amen

Děti – zeptat se, kde by nechtěly chybět, co zameškat, o co by nechtěly přijít?

Kázání - Jan 20,19-29

Učedníci sedí v neděli pospolu a zuby jim cvakají strachy. I kdyby to tam nebylo výslovně řečeno, že mají strach, tak ta bytelná petlice na dveřích je dost výmluvná sama o sobě. „Jen se podívejte, jak dopadl Ježíš.“ říkají si učedníci. „Ukřižovali ho. Teď půjdou po nás.“ Učedníci si v jednu chvíli už už mysleli, že věří. To když chodili s Ježíšem ještě za jeho života. Když viděli zázraky, které dělal. Když jim vysvětloval, že ne někde v dalekém nebi, ale na dosah každého z nás je Boží království.

Když vtipně usadil své protivníky. Když se za nimi táhly stovky a tisíce příznivců. Když pomáhal všem, které život skřípl chudobou, nemocí, nespravedlností. Když proměňoval srdce zatvrzelých lumpů. To se to věřilo. Ale teď je všechno jinak. Ježíš je mrtvý a všechno se sesypalo, je to v čudu, nic a nikdo nám nepomůže, celé to bylo pro kočku. A ještě z toho bude popotahování na úradech, ne-li něco horšího. Navíc je jich už jenom deset (Jidáš zradil a Tomáš běhá bůhvídko) a deset to je smolné číslo. Deset bylo ran egyptských a deset bylo malých černoušků, a jak to s nimi dopadlo.

Druhá neděle velikonoční jako by přímo vyžadovala tento evangelijní text. Ten příslovečný „nevěřící Tomáš“ – to je postava právě těchto dní, tedy dní týden po velikonočních událostech. Tomášův význam z těchto dní se ale úzce vztahuje k minulé neděli. Před týdnem byla první neděle velikonoční, Ježíš se zjevil Marii a pak i učedníkům – leč víme, že Tomáš tam nebyl. Nemá smysl dumat, co ho kde zdrželo, že se tím pádem se vzkříšeným Ježíšem osobně nesetkal.

Je to úplně jedno, protože když si na jeho místě představíme sami sebe, tak je nám jasné, že asi neexistuje nic, kvůli čemu bychom si něco takového nechali ujít. Či přesněji: jen si to představte, kdybyste se to dozvěděli, že tu kterou neděli byl Ježíš takto přítomen. A vy jste tam nebyli. Napadá Vás cokoliv, co by pro Vás bylo zajímavější a lákavější? Kvůli čemu byste si řekli: „No jo, tak jo, byl tam Ježíš – ale mě by víc mrzelo, kdybych...“ A teď si doplňte cokoliv, co Vás napadne.

A ejhle – máme tu první postřeh, totiž jak může být špatné někde chybět. Co

někde! Upřesněme si tu informaci! Jak špatné je chybět na bohoslužbách, což si teď „užíváme“ do sytosti! Ten první den po sobotě se apoštolové nesešli náhodou. Přišli, aby se společně modlili, zaspívali si a hlavně vyprávěli o Ježíši. Tak, jako se o něm bavili učedníci jdoucí do Emaus, tak i apoštolové docela určitě mluvili o tom, jak byli někteří dopoledne u hrobu a hrob byl prázdný. Některé ženy dokonce viděly anděly. Marie Magdalská prý dokonce samotného Ježíše. Co jiného děláme my, než že se scházíme první den po sobotě, zpíváme a modlíme se a hlavně si vyprávíme o Ježíši (když teda zrovna nepanuje nouzový stav)?!

A když se tedy apoštolové právě takto sešli, přišel mezi ně Ježíš. A Tomáš tam nebyl. Tomáš o to přišel. Jednu jedinou neděli nepřišel – řekli bychom „do shromáždění“ – a může si rvát vlasy, protože čas od času se stává, že některé věci se odehrají jen jednou za život. Nu může si o tom alespoň nechat vyprávět. A přátelé vypráví. No tedy přesněji – mnoho tohoto nenavypráví, protože ono se toho zas tak moc nedělo. „Pokoj vám. Jako mne poslal Otec, tak já posílám vás.“ To bylo možná tak jediné, čemu rozuměli.

Když na ně po těch slovech dechl a řekl: „Přijměte Ducha svatého“, už to asi bylo s pochopením horší. No a ta slova o odpouštění hříchů, no to už je kapitola sama pro sebe. Ale viděli ho, dotýkali se ho, mluvili s ním. I kdyby si nepamatovali ani slovo a tomu málu, co si zapamatovali, ani zbla nerozuměli, stejně jsou na tom lépe, než Tomáš, který neprožil ani to.

Mám Tomáše a jeho příběh rád a chtěl bych teď říct proč. Je to vlastně zvláštní, že se vůbec dostal do evangelia. Odhaluje pochybnosti učedníků, jejich neschopnost věřit a víru sdělit dál. S takovými věcmi se obvykle žádný věřící ani věrozvěst nechlubí. Každý tiskový mluvčí nebo marketér by je dneska vynechal, no možná pan Ovčáček či Mára Prchal by je z toho už nějak vysekali.

Nikdo přece nechce, aby na něj padl stín zabeđenosti (ať už jsou to zabeđené dveře či hlavy). A přesto bible v tom příběhu plném pochybností a svědecké neschopnosti vidí evangelium, tedy dobrou zprávu. A já jsem za to vděčný. Jednak se tím otvírá prostor svobody, ve kterém si můžeme přiznat cokoli, co se v nás ozve. A v kom se občas pochybnost neozývá?

Věřící člověk nemusí kvůli slávě boží nebo z propagačních důvodů stavět Potěmkinovy vesnice, nemusí nic skrývat pod roušku, zametat pod koberec. Může a má činit pravdu zjevnou. Upřímnost je bibličtější, důležitější a nadějnější než kaširovaná pravověrnost. Jednak díky tomu příběhu vím, že víra nestojí a nepadá s naší ochotou věřit. Tomášovi to celé připadá divné – a svědectví svých přátel neuvěřil. Abychom nekřivdili Tomášovi – kdyby v tu neděli večer nebyl přítomen Petr, Jakub, Jan či kdokoliv další ze slavných apoštolů, asi by nedopadl o nic lépe.

Vždyť ženám vyprávějícím o setkání se vzkříšeným taky nevěřil ani jeden z nich a celá evangelia jsou svědectvím o tom, že ani jednomu z apoštolů to nepálilo nějak výrazně lépe, než ostatním apoštolům. Když se teď Tomáš dožaduje vidění, ba osahávání Ježíšových ran, nechce vlastně nic jiného, než to, co jeho přátelé opravdu a na vlastní ruce a oči prožili.

Jenže na tom, že někdo něco dělá špatně, nic neumenší fakt, že to dělají všichni. Jistě – ještě minutu před Ježíšovým příchodem bychom mohli mluvit o nevěřícím Petrovi, nevěřícím Jakobovi a nevěřícím Janovi. Ale situace dopadla, jak dopadla – tentokrát toho „Černého Petra“ tedy drží apoštol Tomáš, protože on tam zrovna nebyl. Je to tedy on, kdo se dožaduje osahávání Ježíšových ran a mně ta jeho slova připadají až tak trochu jako vydírání: „*Jestli tedy Ježíši chceš, abych v Tebe uvěřil, tak přijď, já si sáhnu a pak se můžeme bavit dál.*“

A řekl bych, že to tak trochu bylo. I když Ježíš Tomášovi jeho požadavek splnil, příliš ho za něj nepochválil. Tomáš je tam za všechny skeptiky, kteří vidí nás, ustrašené křesťany a říkají si – tohle, že má být víra? – tak to tedy pěkně děkuju. A taky možná mluví z duše všem, kteří nechtějí skočit na špek kdejaké nabídky, byť by se jim podávala s notnou dávkou nadšení. Vždyť kolik i v dnešním nouzovém stavu samozvaných mesiášů a rádoby spasitelů už přišlo? Těch bylo před Ježíšem i po něm. Copak nemáme kolem sebe zástupy těch, kteří se snaží přivlastnit si naši víru, poslušnost a většinou i peníze? A věříme jim? Ne.

Každý člověk by se měl nejdřív přesvědčit, jestli to, na co chce vsadit svůj život a svoji budoucnost je opravdové. Ale přesto je jedna věc jiná. Tomáš si tam sedne s těmi, kteří tvrdí, že Krista potkali. A oni ho mezi sebe přijmou. Jsou spolu. To je nesamozřejmá věc z obou stran, která by ušetřila mnoho nedorozumění. Sedí spolu, zase mají zamčeno. Učedníci vlastně taky docela nevěří, protože jsou naplnění strachem. Tomáš zase nevěří jejich svědectví. Ale dobré je, že tam nevěří spolu a taky, že spolu čekají, co bude.

A Ježíš přichází znovu. Znovu přichází – navzdory těm zavřeným dveřím. Navzdory nevíře a strachu svých věrných nevěrných. A navzdory nevěřícímu Tomášovi. Nic z toho není pro něj překážka. Potom řekl Tomášovi: "*Polož svůj prst sem, pohleď na mé ruce a vlož svou ruku do rány v mém boku. Nepochybuji a věř!*" A z úst tohoto údajně nevěřícího Tomáše zazní největší vyznání, které v Bibli čteme. "*Můj Pán a můj Bůh.*" Je to odpověď na naši otázku, jak vzniká víra? Snad ano – víra vzniká tam, kde se s námi setkává Bůh, kde k nám mluví. Podobně jako k těm učedníkům.

Nadějně z toho vyprávění nevychází společenství ideově jednoznačné, semknuté, jednomyslné a úderné ve své uniformitě, ale naopak otevřený sbor, ve kterém je prostor i pro ty, kdo se s ním plně ztotožnit nedovedou. Třeba mají víc pravdy než ta vzorově vyznávající většina. Přijímat a unést takhle otevřené společenství, to je možná to jediné, co je na nás. Ostatní je dílo Boží.

Uniformitu, kádrování, prověřování, ideologickou disciplínu nechme těm, kdo nemohou počítat s nikým jiným, než sami se sebou. My můžeme a máme mít mezi sebou prostor i pro ty, kdo o našem vyznání pochybují, kdo k nám mají výhrady, které k víře přivést neumíme. My totiž můžeme počítat ještě s někým jiným než jen sami se sebou. Úloha sboru, dle mého, není ani tak v tom, abychom bděli nad čistotou víry, ale abychom svojí otevřeností vytvářeli prostor, kde se lidé mohou setkat s Kristem. Ne my, ale on víru působí. Nikoliv jenom na začátku, ale

znovu, vždycky když se chceme uzavřít do svých pochybností, do svého znechucení nad světem, do svého strachu, do své prázdnoty. Ale je to taky odpověď na otázku, jak takové setkání vypadá? Co vlastně máme čekat?

Vypadá to tak, že Bůh vychází vstříc i naší pochybnosti a slabosti. Jedná s námi, tak jak potřebujeme a podle toho čeho jsme schopni. My bychom možná rádi onálepkovali Tomášův požadavek jako nemístný. Nebo mu možná i trochu závidíme, že nám nebylo dáno si sáhnout nebo aspoň uvidět. Ale Ježíš se nepohorší. Nevyloučí Tomáše za jeho defektní víru, neodsoudí ho za jeho touhu po důkazu. A právě v tomto bezpodmínečném přijetí, v tom, kdo jde vstříc i naší slabosti a pochybnostem tak, že to už víc nejde, v tom pozná, že to je skutečný Kristus.

Víte, i když se Tomáš nakonec patrně nedotkne Ježíšových ran, tak ony tam hrajou podstatnou roli. Právě ty rány dosvědčují, kam až je Bůh ochoten zajít, aby se nám přiblížil. Aby se s námi setkal. Kdo tohle pochopí, už se ani nepotřebuje dotknout a přitom se dotknul samotné podstaty lásky a opravdové radosti. Je blahoslavený. *Blahoslavení jsou totiž ti, kteří neviděli a uvěřili.* Jako vy. Jako já. Víra je ze setkání s Bohem. My ho můžeme jenom čekat jako Tomáš. Ale Tomášův příběh nám vypráví, že to čekání není marné a že pokud o něj stojíme, nemůžou mu zabránit žádné překážky. Amen

Přímluva: *Ty víš, že to mockrát pleteme a příběh tvého díla nám připadá zastaralý a slabý. Víš také, čeho všeho se obáváme, kdo či co nám nahání strach. Ty víš, co všechno teď plundruje lidské životy. A také - kolikrát tě neposloucháme. Proto děkujeme ti za všechny tvé příběhy - které nám vracejí radost, svobodu a jistotu že ty jsi zachránce a Spasitel i pro nás dnes. Dej nám právě tohle zaslechnout, vždyť víš, jak to potřebujeme. Myslíme nyní na ty, které ubíjí beznadějí a zoufalství. Na ty, které zmáhá pocit viny, marnosti, osamění a opuštěnosti. Kéž v Tobě nacházejí odpuštění, smíření a dřív postrádanou blízkost. Myslíme na nemocné, na nemocné nevléčitelnými chorobami, na trpící bolestmi, na umírající. Kéž znovunalezají důvěru, že nic nemůže člověka odloučit od lásky Kristovy. V tiché modlitbě nyní myslíme i na naše blízké i na nás samé.*

Náš Pane, tobě teď zní náš dík. Tobě děkujeme, že nás pozval k víře, že nám v Kristu otevíráš blízkost tvého království jako blízkost svobody, lásky a naděje. Vděčně si připomínáme kříž a vítězství tvého Syna. Navzdory našemu selhávání a bloudění smíme počítat s tvou věrností. Buď s námi a smiluj se nad námi, když k tobě voláme: Otče náš...

Poslání a požehnání: *blahoslavení vy všichni, kteří jste neviděli, ale věříte. Blahoslavení vy všichni, kteří s roztřesenými koleny i ústy vyznáváte, že Ježíš Kristus je Pán. Blahoslavení vy všichni, kdo při všem životním tápání vyznáváte: Můj Pán a můj Bůh. Blahoslavení vy všichni, kteří se scházíte okolo Kristova stolu. Blahoslavení vy všichni, jejichž přibouchnuté dveře nedokázaly zadržet Boží příchod. Blahoslavení vy všichni, protože Bůh vás nenechal napospas vašemu strachu. Blahoslavení vy všichni, protože právě vám platí příslib Božího pokoje. Ať Hospodin tě chrání a žehná ti! Ať tě ve všech radostech i trápeních neopouští víra, že jsi milován a že máš své útočiště a svůj domov v Bohu Otci Ježíše Krista a mezi všemi, kdo jsou jeho. Amen.*